SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 81. JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, APRIL 30, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 30-го КВІТНЯ 1993. Ч. 81. РІК C.

ВІДЗНАЧИЛИ РІЧНИЦЮ ТРАГЕДІЇ В ЧОРНОБИЛІ

Київ (УНІАР). — Тут у понеділок, 26-го квітня, на Майдані Незалежности відбулося віче чорнобильської солідарности, організоване об'єднанням „Союз—Чорнобиль України". Голова об'єднання Юрій Андреєв сказав журналістам, що це „мітинг протесту проти згортання соціяльних програм, спрямованих на захист учасників ліквідації аварії. Досі відсутній закон про чорнобильців. Програма, що її пропонує Кабінет Міністрів, хоч вона і не схвалена, — не для нас. Ми категорично проти неї. В ній відсутні як наукове обґрунтування, так і загальна концепція, зокрема, не визначено, куди і кому конкретно скеровуватимуться гроші".

Учасники віча закликали до єдности у відстоюванні вимог соціяльного захисту ліквідаторів.

Члени асоціяції „Зелений Світ" пікетували Український Центр Радіяційної Медицини, вимагаючи резиґнації колишнього міністра охорони здоров'я, який тепер є на становищі директора Центру. Пікетувальники тримали такі написи: „Безкарність за Чорнобиль породжує нові злочини", „Не Конституційний Суд слід створювати І. Плющу, а стати перед судом чорнобильським".

Відбулися мітинги пам'яті жертв чорнобильської трагедії в Дніпропетровському і Харкові. Харківські ліквідатори аварії на ЧАЕС 20-го квітня оголосили голодівку протесту, вимагаючи соціяльного захисту і лікування. Голодівку припинили 26-го квітня, однак вимоги свої залишили в силі, про що сказано у їхньому зверненні до Президента України і голови Верховної Ради.

ПРОЩАЛЬНИЙ КОНЦЕРТ

Бавнд Брук, Н. Дж. — Тут у неділю, 2-го травня, о год. 4-ій по полудні в залі Центру Української Культури відбудеться прощальний концерт сімейного тріо бандуристів, у якому виступлять Михайло Баран і сини Орест і Тарас зі Львова. Вступ на концерт 10 дол. і 5 дол.

Світовий з'їзд українських лікарів відбудеться у Донецькому

Дітройт (СФУЛТ). — Світова Федерація Українських Лікарських Товариств (СФУЛТ) повідомляє, що V Конґрес СФЛТ відбудеться 4—9-го вересня 1994 року в Дніпропетровському, Україна.

Наукова програма конгресу; організація охорони здоров'я в Україні; екологія і медицина; проблематика інфекційних хвороб; медично-соціяльні проблеми людей похилого віку; побутова і виробнича травма; невідкладна хірургія; нове в медицині.

До участи запрошує СФУЛТ українських лікарів, членів споріднених професій і заінтересованих у медичних проблемах громадян.

Для учасників Конґресу плянується цікаві прогульки на Хортицю, до Петриківки та Ялти.

Тези доповідей слід зголошувати до 15-го серпня 1993 року на адресу: WFUMA P. O. Box 36305, Mich. Grosse Pointe, 48236; про участь в конґресі слід повідомити: Scope Travel Inc., 1605 Springfield Ave., Maplewood, N. J. 07040; tel.: (201) 378-8998; toll free: 1-800-242-7267

СПІЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ

Ню Йорк. — Тут в неділю, 9-го травня, о год. 2-ій по полудні у великій залі Українського Народного Дому, 140 Друга авеню, відбудеться спільне патріярхальне свячене, яке влаштовує Українське Патріярхальне Товариство. У програмі — слово ред. Уляни Старосольської та виступ співачки Лариси Маґун-Гурин, сопрано. Вступ 10 дол. від особи. Зголошення з оплатою треба слати до 4-го травня, а столи на вісім осіб замовляти в Ярослава Клима, тел.: (718) 726-0654.

Відбувся з'їзд Трудового Конґресу України

Київ (УНІАР). — Тут 24-го квітня відбувся І-ий З'їзд Трудового Конґресу України — партії, яка має намір розбудувати суспільство, де поєднувалися б інтереси праці і капіталу. До організаційного комітету ТКУ увійшли: колишній лідер українського комсомолу Анатолій Матвієнко, головний редактор газети „Голос України" Сергій Правденко, голова комісії Верховної Ради М. Спис, президент Спілки Підприємств Ю. Єханурів та інші.

На з'їзді обговорено і затверджено програмові принципи та статут партії, обрано раду ТКУ, політичний виконавчий комітет і координаторів. Проєкт програми ТКУ передбачає поєднання ринкового господарства з активною соціяльною політикою держави, але не зазначені джерела звідки мають надходити гроші для здійснення запланованих чисельних соціяльних програм. Приватизацію пропонується здійснювати методою акціонування та винайму державної власности з правом її дальшого викупу за гроші з накопичених прибутків.

В аґрарному питанні ТКУ схиляється до впровадження багаторічного чи навіть безтермінового винайму з правом спадковости, але виступає проти зрівняльного розподілу землі. Під час з'їзду були закиди, що програма ТКУ є надмірно популістською і не зацікавить ані трудівників, ані підприємців. Критикували також ідею створення центристської організації. Головою партії ТКУ обрано народного депутата України Анатолія Матвієнка.

ВЕЧІР ДОПОВІДЕЙ В НТШ

Ню Йорк. — Тут в суботу, 1-го травня, Наукове Товариство ім. Шевченка влаштовує о год. 5-ій по полудні вечір з доповідями. Про „Міжнародний аспект економіки України" говоритиме професор економіки Темпл університету Володимир Бандера. Доповідь „Підготова менаджерів в Україні" виголосить Володимир Улянов, заступник директора Інституту Менаджменту у Львові та Фулбрайт професор у Темпл університеті. Вечір відбудеться в домі НТШ, 63 Четверта авеню, між 9-ою та 10-ою вулицями.

Створено Міністерство національностей та міґрації

Київ (УНІАР). — Тут 26-го квітня Президент України Леонід Кравчук видав указ про створення Міністерства в Справах Національностей та Міґрації. Міністром призначено Олександра Ємця. Указом Президента голова державного комітету України з гідрометеорології Вячеслав Лепинський призначений постійним представником України при Світовій метеорологічній організації.

Правління Національного Банку України схвалило рішення про припинення від 27-го квітня видачі індивідуальних ліцензій на торгівлю з оплатою в іноземній валюті.

Фінансисти задоволені процесом приватизації в Україні

Київ (Н. Годзілевська). — Мала приватизація в Україні, започаткована приватизаційним авкціоном 20-го лютого у Львові, має шанси стати зразковим моделем для українського Уряду. Пресконференція Міжнародної фінансової корпорації, влаштована представниками МФК 6-го квітня в Києві, підтвердила можливість здійснення державної програми приватизації українських підприємств. Якщо це станеться, перший серйозний крок Уряду в напрямку реформ дістане підтримку міжнародних фінансових кіл.

Оскільки корпорацію засновано у 1956 році з метою сприяння інвестиціям у приватний сектор економіки країн, що розвиваються, керівництво МФК пов'язує з країнами СНД надії на серйозне співробітництво. Сьогодні МФК — дійсно потужне джерело фінансування процесів приватизації. Тільки минулого року у країнах Східньої Европи МФК вклала грошей у 23 проєкти. Недавно до країн-членів МФК приєдналися Білорусь, Киргизстан, Росія і Литва, а загалом володарями корпорації є 150 країн світу, найвагомішими серед яких є ЗСА та Японія.

Менаджер МФК Ентоні Доран визначив три основні напрямки праці МФК з країнами-партнерами: інвестиції, приватизації і формування фінансових ринків.

Створення моделю практичної приватизації в Україні має, на думку представників корпорації, два етапи. На першому було створено акціонерне товариство закритого типу, співзасновниками якого були Спілка Орендарів та Фонд Державного Майна України. Користуючись з порад Міжнародної фінансової корпорації та фінансової допомоги Британського фонду, „Нов-Гав", відбулося роздержавлення одеського орендного

(Закінчення на стор. 3)

Американські журналісти виступили перед українською публікою

Доповідачі в УІА (зліва): Х. Фріленд, Т. Каррінґтон і Дж. Гоґ.

Ню Йор. (О. Кузьмович). — Рідко мається нагоду побувати на так цікавій зустрічі та послухати такої аналізи одної з найважливіших ділянок сьогоднішнього життя, а це відношення американської преси до України і Росії, як це сталося на вечорі, що його зорганізувало завжди активне Товариство Українсько-Американських Професіоналістів та Підприємців Ню Йорку і Ню Джерзі. Його Управа, яку очолює тепер д-р Ярослав Ставничий, шукає постійно нових способів допомоги сучасній Україні і підходить до цих справ ділово та професійно, як ми мали нагоду вже не вперше переконатися.

Вечір, що відбувся 21-го березня в приміщеннях Українського Інституту Америки, був вміковий тим, що в ньому виступало троє визначних журналістів, відомих добре читачам американської поважної преси. Христя Фріленд — це випускниця Гарварду, яка отримала престижеву та рідкісну стипендію Ровдс до Оксфордського університету, але перед початком дальших студій виїхала ще до Києва, де працює вже другий рік як кореспондент лондонського щоденника „Файненшел Таймс" тижневика „Економіст", як також дописує до „Вашінґтон Пост".

Другий доповідач — Тім Каррінґтон, випускник університету Вірджінії, є редактором міжнародніх справ і міжнародної економіки у вашінґтонському бюрі газети „Волл Стріт Джорнал".

Третім у цій групі журналістів був Джеймс Гоґ, який в останньому році, після довгої журналістичної наукової кар'єри в університетах, став головним редактором квартальника „Форейн Афферс", а раніше був також президентом та видавцем газети „Ню Йорк Дейлі Нюз".

Заля УІА була виповнена вщерть зацікавленими, при чому приємно вражала велика кількість молодих людей, професіоналістів та студентів, яких знаємо з молодечих організацій чи

(Закінчення на стор. 3)

Відновилися ізраїльсько-арабські переговори

Вашінґтон. — У вівторок, 27-го квітня, тут відновилися переговори про мир на Близькому Сході між Ізраїлем і арабськими країнами. Ізраїль провадить осібні переговори з Сирією, Ливаном та Йорданією, а також з палестинською делеґацією. Рунда, що почалася у вівторок, є десятою з черги і першою при президентові Биллові Клінтонові.

Ізраїль наполягає, щоб Сирія в обмін на повернення Ґолянських пагорбів, які вона втратила у висліді так званої Шестиденної війни з Ізраїлем 1967 року, дала ґарантії миру в реґіоні. Сирія тим часом хоче, щоб спочатку Ізраїль проголосив свій відхід з Ґолянських пагорбів.

В перший же день переговорів біля будинку Державного департаменту демонстрували противники повернення Сирії Ґолянських пагорбів. Демонстранти розірвали палестинський прапор, скандуючи: „Ніхто не дістане ані одного дюйма жидівської землі!"

Пресовий секретар Державного департаменту повідомив журналістів, що З'єднані Стейти мають намір стати рівноправними партнерами в ізраїльсько-арабських переговорах. Дотепер ЗСА виконували ролю посередника.

ДОПОМОГА ЖЕРТВАМ ЧОРНОБИЛЯ

Ню Йорк. — Як повідомляє Постійна Комісія України при ООН, у зв'язку з проведенням традиційного телевізійного марафону „Дзвони Чорнобиля" з приводу сьомої річниці трагічної катастрофи на Чорнобильській Атомній Електростанції, датки можна висилати на Державний Експортно-Імпортний Банк України, валютний рахунок 700220, МФО 322313.

У СВІТІ

ВЕЛИКЕ ЗАДОВОЛЕННЯ викликала перемога Боріса Єльцина у неділішньому референдумі в Білому Домі, Державному департаменті та Конґресі. Сам президент Билл Клінтон заявив, „це дуже, а дуже добре сталося не тільки для російського народу, але також для американського народу та взагалі для всіх народів світу".

СПІВГОЛОВА КОМІСІЇ Европейської спільноти в питаннях збройного конфлікту у Боснії лорд Овен в інтерв'ю для Бі-Бі-Сі заявив, що Вашінґтон повинен післати на Балкани свої сухопутні війська і взяти активну участь у миротворчих акціях „голубих шоломів". Він сказав, що „не можна допустити, щоб американці взяли на себе аґресивну ролю у повітрі і залишити европейців переживати висліди цих дій на землі".

В ЧЕТВЕР, 29-ГО КВІТНЯ, в американській столиці відкрилася нарада міністрів фінансів країн „великої сімки" — Великобританії, Німеччини, Італії, Канади, ЗСА, Франції і Японії. Напередодні наради президент Міжнародного валютного фонду Мішель Камдесю закликав ці сім багатих країн світу до співпраці у справі зменшення банківського відсотка задля стимулювання економіки. Дотепер тільки американська і канадська економіки розвивалися задовільно: минулого року збільшення валового внутрішнього продукту становило 3.2 відсотка. В інших країнах „великої сімки" це збільшення не складало навіть 2 відсотків.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБ'ЄДНАНИХ Націй надала медичну допомогу для мешканців Кабулю. Два літаки ООН перевезли дві тонни медикаментів з Ісламабаду у столицю Афганістану. Разом з цими доконечними вантажами передано ліки спеціяльно для колишнього президента Афганістану Наджібулли, який є тяжко хворий на нирки. Особистий представник генерального секретаря ООН в Афганістані і Пакістані Сотіріс Мусуріс звернувся до афганського уряду з проханням дозволити Наджібуллі виїхати з країни на лікування, однак уряд відмовив у цьому.

ІРАН ЗНОВУ ЗАЯВИВ про свою беззастережну підтримку радикальних палестинських організацій Гамас та Ісламський джігад, які виступають проти відновлення арабо-ізраїльських переговорів і вимагають повернення на свою землю депортованих Ізраїлем палестинців. Виступаючи в Теграні на семінарі, присвяченому палестинському антижидівському повстанню, заступник міністра закордонних справ Ірану Гуссейн Шейхолеслям заявив, що депортацією 417 арабів Ізраїль намагався „обезголовити" палестинське народне повстання і послабити ті ісламські рухи, котрі не погоджуються з політикою Палестинської визвольної організації.

ПОЛЬСЬКА ВІЙСЬКОВА прокуратура звинуватила колишнього керівника Комуністичної партії і недавнього президента країни, генерала Войцєха Ярузельського у причетності до розстрілу ґданських кораблебудівників у грудні 1970 року. Згідно з офіційними даними, тоді загинуло 25 осіб, однак ходять чутки, що насправді кількість убитих є набагато більшою. В ті роки В. Ярузельський займав пост міністра оборони і брав участь у випрацюванні пляну кривавого придушення робітничих протестів. Якщо військовий трибунал визнає 69-річного колишнього державного керівника винним, йому загрожує тюремне ув'язнення від 8 до 15 років.

ПРЕДСТАВНИК ЗСА амбасадор Мікі Кентор і прем'єр-міністер Молдови Андрій Сангелі підписали двосторонню угоду про інвестиції. Вона створить міцну базу для дальшого розвитку економічних стосунків між двома країнами. Договір забезпечує право ЗСА і Молдови вкладати капітали на найбільш сприятливих умовах. Він ґарантує вільне передання капіталів, міжнародно визнані стандарти експропріяції і компенсації, а також доступ до міжнародного арбітражу.

ВІРМЕНІЯ ВІДЗНАЧИЛА 78 роковини ґеноциду 1915 року. 78 років тому керівники турецької Оттоманської імперії розпочали нечувану за своєю жорстокістю різню, жертвами якої стали понад 1.5 міл. вірмен. Цей злочин проти людства засуджено парляментами і урядами багатьох країн світу, в 1987 році його засудив також Европейський парлямент.

КОНСЕРВАТИСТИ РОЗПОЧАЛИ НОВИЙ НАСТУП НА Б. ЄЛЬЦИНА

Москва. — Як і можна було сподіватися, політичних опонентів російського президента Боріса Єльцина не зупинила та обставина, що він дістав досить переконливу перемогу у референдумі 25-го квітня. В середу, 28-го квітня, відбулося відверто антиєльцинівське засідання Верховної ради Росії, на якому виступили спікер парляменту Руслан Хасбулатов і віцепрезидент Алєксандр Руцкой.

У своїй заяві Р. Хасбулатов передусім звинуватив Б. Єльцина „у змові зі З'єднаними Стейтами" проти Сербії, на якій, як відомо, великою мірою лежить відповідальність за розпалювання воєнного конфлікту на Балканах. Нещодавно Б. Єльцин остерігав Сербію, що Росія не буде захищати її у випадку посилення санкцій ООН. Консерватисти відразу використали цей факт як приклад „зрадницької поведінки щодо братнього сербського народу".

Віцепрезидент А. Руцкой, який за останній місяць цілком перейшов на бік ворогів Б. Єльцина, сказав, що корупція, безгосподарність і зловживання владою не запанували б у суспільстві, якби не започаткувалися в адміністрації президента країни. А. Руцкой спеціяльно підкреслив, що з району Екатеринбурґу, батьківщини президента Б. Єльцина, протизаконно вивезено стратегічні матеріяли на суму понад 3 біл. дол. Тут таки Верховна рада призначила слідчу комісію у складі шістьох прокураторів.

Найбільш відчутним ударом, спрямованим проти політики реформ, стало те, що депутати проголосували за скасування Комітету в питаннях приватизації, створеного з ініціятиви президента Б. Єльцина. Законодавці прийняли рішення заснувати власний орган, до складу якого увійдуть консервативно наставлені депутати. Верховна рада прийняла також рішення ще раз переглянути приватизаційний плян на 1993 рік, щоб зупинити передання у приватні руки державних промислових підприємств.

Тим часом президент Б. Єльцин покищо утримується від публічних заяв. Разом з членами Президентської ради він випрацьовує заходи, які дозволять йому закріпити успіх під час референдуму. Цілком можливо, що йдеться навіть про проєкт нової конституції.

Своїм останнім указом Б. Єльцин заборонив демонстрації на Красній площі та інших центральних районах російської столиці, а також підтвердив заборону діяльности комуністичних організацій на підприємствах і навчальних закладах.

ВІДКРИТТЯ ВИСТАВКИ КАРТИН

Ню Йорк. — Об'єднання Мистців Українців в Америці влаштовує виставку картин Тараса Левицького і Вікторії де Гесус, як також скульптури Ані Фаріон. Відкриття виставки відбудеться тут у неділю, 2-го травня, о год. 1-ій по полудні в ґалерії ОМУА, 136 Друга авеню. Виставка буде відкрита в будні від год. 6—8 вечора. У суботи і неділі від год. 1-ої по полудні до 6-ої вечора та триватиме до 16-го травня.

В АМЕРИЦІ

ОФІЦІЙНІ КОНҐРЕСОВІ чинники твердять, що президент Билл Клінтон вибрав колишнього комішенера нюйоркської поліції Лі Бравна на керівника Крайового бюра контролі наркотиків. Знавці контролі наркотиків уважають, що це був дуже добрий вибір.

ПРЕЗИДЕНТ БИЛЛ КЛІНТОН назначив 47 лікарів, медсестер та інших фахівців медичного діла, щоб оцінили його плян охорони здоров'я поки він його представить Конґресові. Досі велика кількість лікарів та інших осіб критикували заходи перебудови пляну охорони здоров'я, який згідно з передвиборчою обіцянкою почала реалізувати нова Адміністрація. Одною з головних точок критики було, що більшість дорадників цього пляну це економісти та академічні теоретики. Тому призначення цих 47 знавців медичної справи допоможе урядові президента Б. Клінтона заспокоїти тих критиків.

КОЛИШНЮ ПЕРШУ лейді, дружину 37-го президента ЗСА Ричарда Ніксона, влаштовано у лікарні з уваги не емфізему. Пет Ніксон, якій тепер 81 рік, до нюйоркської лікарні у вівторок ранком привезла її донька Джулі Айзенгавер. Крім загальних інформацій про хворобу легенів, даних про її стан не подано. Подано тільки, що П. Ніксон погіршилося минулої неділі, 25-го квітня, у їхньому домі в Парк Ридж, Н. Дж.

АРАБСЬКІ ТЕРОРИСТИ готували замах на президента Джорджа Буша, згідно з підтвердженими вістками про арештування в Кувайті групи терористів, які плянували вбити колишнього Президента ЗСА, підчас його гостювання в Кувайті між 14-им і 16-им квітня. При переході іракcько-кувайтської границі заарештовано 13-го квітня 14 терористів. Один із арештованих признався, що він і його товариші перейшли в Кувайт з Іраку навантажені вибухівками, з поміччю котрих збиралися вбити кольшнього Президента ЗСА.

УРЯД ЗСА ПЛЯНУЄ звернутися до Ради безпеки Організації Об'єднаних Націй щоби створити окрему комісію для прослідження можливих воєнних злочинів заподіяних Іраком. Крім того, секретар Державного департаменту Воррен Кристофер запевнив іракських дисидентів, що ЗСА підтримають їхнє звернення до ООН в справі призначення спостерігачів переступлення людських прав в Іраку.

ВИСОКОПОСТАВЛЕНІ офіційні чинники Пентаґону твердять, що ще цього тижня секретар Департаменту оборони Лес Еспин зарядить збройним силам ЗСА усунути більшість з їхніх обмежень стосовно участи жінок у повітряних і морських боях. Уряд президента Билла Клінтона звернеться також до Конґресу, щоби елімінувати закон, який забороняє жінкам служити на воєнних кораблях. Опісля всі вітки збройних сил будуть мусіти дати причини чому вони не допускають жінок до служби на тих чи інших становищах включно зі забороною брати участь у бойових частинах піхоти.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник · Ukrainian Daily

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на: Svoboda

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Перемога Б. Єльцина

У затяжній боротьбі проти опозиційного бльоку комуністів і чорносотенців у парляменті і зліпленому Ґорбачовим З'їзді народних депутатів президент Росії Боріс Єльцин розписав референдум — всупереч волі отих двох російських законодатних установ. Всенародний референдум стосувався двох справ: довір'я до Єльцина і схвалення чи відкинення веденої Єльциним економічної реформи. У неділю, 25-го квітня ц. р., проведено той референдум, який дав велику перемогу Єльцинові.

Докладної статистики референдуму ще нема і не швидко буде, бо в Росії (як і в Україні) кожне голосування ведеться картками, на яких голосуючі олівцем виписують своє „кредо" і вкидають до дерев'яних скриньок. Але докладні цифри не грають ролі. Насправді проявилася вийнятково велика участь голосуючих („Ню Йорк Таймс" з 26-го квітня пише про 67 відсотків) — і велика більшість висловилася „за" довір'я до Єльцина та „за" його реформи демократизації режиму й переходу економіки на вільний ринок. Голосуючі заявилися проти приспішення виборів президента, але за приспішення виборів до парляменту.

Найважливішим вислідом референдуму є, мабуть, вимога схвалити нову конституцію на місце „найдемократичнішої у світі" Ленінської конституції, кількакратно поправлюваної совєтськими диктаторами чи комуністичним парляментом. Пригадується боротьба за президентури Міхаїла Ґорбачова довкола кардинальної точки 4 Ленінської конституції, яка признавала монополь влади Комуністичній партії. Скреслення тієї точки було одним з межових стовпів на шляху комунізму в СССР до повного упадку. До речі, відсутність все ще власної демократичної конституції з уточненням основних принципів в Україні — це одна з найголовніших причин легковажного підходу Америки до України.

Покищо ще невідомо, як на практиці проявиться та перемога Єльцина. Його міністер закордонних справ Козирєв поспішив заявити, що Росія поведе „енерґійнішу" політику в ділянці внутрішніх реформ та закордонної політики. Що він конкретно мав на думці — це теж покаже майбутність. Покищо (з погляду інтересів України) позитивний для Єльцина вислід референдуму є доброю подією. В інтересі України є перебування у Кремлі Єльцина, який — хоч і російський патріот — привітав вислід референдуму в Україні 1-го грудня 1991 року, привітав Леоніда Кравчука з його вибором на президента України і провів у російському парляменті визнання державности України. Це ще не зліквідувало вродженого імперіялістичного апетиту Росії, не зліквідувало постійних колючок-шикан, пакостей з боку Росії. Але створило можливість протестувати, переговорювати, полагоджувати конфлікти компромісами.

В інтересі України, щоб був спокій в Росії. Той спокій уможливлює будування рідної держави. Не винен російський імперіялізм, що в Україні існує партійництво, що масовий алькоголізм і масове хабарництво підривають довір'я закордонного політичного й бізнесового світу до стійкости державного ладу в Україні. Це не вина російського імперіялізму, що дотепер нема в Україні льояльного до керівних органів влади поліційного і судового апарату.

Загроза від російського північного сусіда повинна автоматично сприяти існуванню в Україні єдиного фронту всіх конструктивних сил і коли цього нема, то це виключно вина покаліченої довголітньою неволею вдачі наших земляків в Україні. Це, як це вже неодноразово підкреслювано на цьому місці, хвороби дитячого віку української державности. Якщо діяспора спричиняється до того хаосу, то це запише історія, як її найбільший гріх. Такі і їм подібні міркування породжує вислід референдуму в Росії, який виявив здоровий інстинкт російських мас. Вірмо у здоровий інстинкт українського народу, який протверезить або відсуне в тінь сівачів партійництва й анархії і уможливить перемогу істини, що держава є святим пріоритетом.

Микола Світуха

ШЛЯХИ ДО МИРНОГО СПІВЖИТТЯ

Зростання зацікавлення студійних і наукових інституцій Заходу проблемою мирного співжиття Росії з її сусідами, зокрема з новоствореними після розпаду Совєтського Союзу державами Европи і Азії, підкреслює занепокоєння можливим курсом подій на випадок приходу до влади в Росії більш радикальних націоналістичних елементів. Речники різних відтінків політичного спектру Росії посилюють свої впливи в усіх структурах влади, у складі вищого старшинського корпусу, серед засобів масової інформації, використовуючи незадоволення населення економічним занепадом, різким зниженням впливів Росії за кордоном і загрозою її традиційним інтересам, зокрема в Азії, під натиском мусулманського фундаменталізму. З перспективи цієї внутрішньої боротьби за владу в Росії недвозначної популярности набирають такі ініціятиви як недавнє звернення Боріса Єльцина до Організації Об'єднаних Націй зі закликом визнати ролю Росії як „ґаранта" стабільности і безпеки на широких просторах східньої Европи і Азії. У практиці ця теза про „ґарантії" стабільности вже реалізується з активної участи відділів російської армії в сутичках проти леґітимної державної влади в Грузії і Молдові, наявністю російського війська на терені держав Прибалтики, Білорусі і всіх центрально-азійських республік.

З погляду інтересів державної безпеки України важливим є віднотовувати і аналізувати погляди на ці питання, висловлювані на сторінках престижних західніх журналів, які мають значні впливи на формування американської, і взагалі західньої політики. Така політика мусить послідовно сприяти процесові стабілізації відносин Росії до всіх її сусідів на основі респекту національних інтересів усіх партнерів, у тому числі і України. Сьогодні наша увага спрямована на статтю „Росія і її сусіди", яка появилася на весні в журналі „Foreign Policy" (ч. 90, 1993).

Автор статті Пол Ґобл спеціялізувався в Державному департаменті ЗСА в проблемах національностей колишнього СССР, а тепер працює старшим дослідником престижної фундації Карнеґі. Винахідним положенням статті є переконання автора, що завдяки подіям, пов'язаних з розпадом СССР, Росія була поставлена перед історичною дилемою визначити, насамперед у свідомості свого народу, а далі і перед цілим світом, питання, хто такі росіяни і де лежать дійсні кордони російської території. Автор правильно стверджує, що в рамках великодержавної структури СССР єдиним росіянам було забезпечено „екстериторіяльний статус", незалежно, де вони жили б. На відміну від інших національностей, росіяни уважали себе господарями по цілій території колишнього СССР. Тому цілком природньо, що їх увага і тепер спрямована на реставрацію своїх, колись впливових, позицій з наміром повернення до унітарної державної структури. Навіть і ті, увага яких спрямована в першу чергу на забезпечення успіху економічних реформ, роблять це у свідомості, що від зміцнення економіки Росії залежить вагомість її майбутніх впливів у світі.

Одночасно автор переконаний, що надто агресивна політика Росії супроти її сусідів оправдуватиме їх намагання втримати відносно великі військові сили, перебрати контроль над ядерною зброєю і приєднати собі зовнішніх союзників. В інтересі всіх сусідів Росії, на думку автора статті, є керуватися такими п'ятьма принципами: 1) Визнати унікальну ситуацію, що російський народ відчуває „втрати" (наприклад, престижу, впливів, економічних користей), в той час як всі інші народи користуються здобутками. 2) Подбати про забезпечення громадських прав російського населення на території кожної держави, відкинувши тенденцію уважати його „агентами імперії". 3) Визнати, що Росія має довготривалі геополітичні інтереси і що завдяки своїй величині і своєму минулому вона буде впливовим чинником у політичному укладі сил в реґіоні на довгі роки. Тому замість поширювати багатосторонні політичні структури на зразок СНД, які невідмінно ведуть до обмеження самостійности, автор уважає доцільним зміцнювати двосторонні відносини між новоствореними державами. 4) У свідомості, що Захід не прийде з військовою допомогою в обороні сусідніх держав на випадок агресії Росії, всякі домагання чи заяви до них зі сторони Росії слід трактувати реалістично, навіть якщо такі заяви є явним порушенням міжнародного права. 5) Діяти у свідомості, що перед кожною державою існує дилема безпеки і що її не вдається розв'язати надмірною демонстрацією обороних спроможностей. На впаки, це може послабити державну безпеку, викликаючи контреакції зі сторони Росії і занепокоєння інших сусідніх держав.

Автор переконаний, що Захід має колосальний інтерес у закріпленні демократичного ладу і політичної стабільности на всіх теренах колишнього СССР. Найбільш ефективний засіб,

(Закінчення на стор. 3)

Микола Бараболяк

ЧИ ЗАГРОЖУЄ МУСУЛМАНСЬКА АҐРЕСІЯ?

У числах з 6–7-го квітня ц. р. щоденника „Свобода" я звернув увагу на статтю про небезпеку для миру у світі зі сторони мусулманського фундаменталізму, вістря якого спрямоване у першу чергу проти ЗСА. Що це серйозне питання, на те доказ, що престижевий орган, присвячений питанням міжнародної політики, „Форейн Афферс" дав у весняному числі цього року місце двом статтям, які розглядають питання загрози від мусулманського фундаменталізму з двох сторін — „за" і „проти". Л. Гадор, професор міжнародної політики в Американському університеті, запевняє, що мова про якийсь „Ісламський інтернаціонал" чи „Хомейнівський комінтерн", який був би для Америки серйозною загрозою, як колись комуністичні, не має виправдання у дійсності. Мусулманський світ дуже розмаїтий, незорганізований. В ньому виразне тяготіння до західньої демократії, хоч мусулмани бажали б водночас задержати громадське і державне буття під контролею „шаріі", мусулманських законів, які вимагають м. і. сеґреґації поза домом жінок від чоловіків, задержання каменування, бичування й ампутації як засобів покарання. Автор, хоч заступає погляд, що Америці і світові не загрожує мусулманський фундаменталізм, усе ж закінчує свою статтю так: „Америка не повинна вести хрестоносного походу за встановлення демократії на Близькому Сході, як теж не повинна підтримувати там автократичні режими... Повинна відв'язатись від династії Саудів та інших деспотів на тому терені... В інтересі Америки є не ізолювати себе, а підтримувати приязні стосунки зі світом ісляму".

Коли цей автор легковажить загрозу від ісляму, але все ж радить нав'язати з ним більш приязні стосунки, Юдит Міллер, коментатор „Ню Йорк Таймсу" і автор книжки про Близький Схід, вказує на те, на що і я звернув увагу у „Свободі", що мусулманський світ поволі організовується, і хоч де-не-де приймає деякі досягнення західньої демократії, то „ідеологічні засади і настанови мусулманів усе ж роблять ці реверанси у сторону Заходу несумісними з вартостями і законами ісляму".

Як не дивитись на мусулманський фундаменталізм, то ні в якому разі нема підстави порівнювати його з загрозою, яка існувала від комунізму: мусулмани не мають наміру завойовувати світ і накидати йому свої ідеї. Вони бороняться перед тим самим, перед чим і багато з нас: перед наслідками суперлібералізму, чи не головним промотором якого є нині Америка. В американському Конґресі йде нині перепалка чи призначати президентові Клінтонові понад 16 більйонів долярів головно на творення місць праці в перенаселених містах, бо інакше горе цим містам, коли прийде літо. Не сягається тут до кореня лиха: а цей корінь у затраті моральних вартостей підо впливом ліберальних струй, яким промощує дорогу і Клінтон. Основою громадського співжиття є і мусять бути родина. А нині більш ніж половина дітей родиться по великих містах як результат статевого спілкування дітей з дітьми. Діти народжують дітей-безбатченків, які виростають без ніякого нагляду на вулиці, що їх „виховує". Діти, що ледве відросли від землі, продають наркотики. Дітибатьки вважають самозрозумілим, що потреби їх нащадків має задовольнити держава, „велфер". Це невідповідальне розплоджування населення і перекидання відповідальности за це на державу — найвагоміша проблема американських великих міст. Ніякі реформи, ні творення місць праці проблеми не розв'яже, і міста будуть далі джунглями, де небезпечно вийти на вулицю. Не поможе збільшення кількости поліції, доки родина не перейме у суспільстві знов відповідальности за моральне вирощування нового покоління. Як пекуче це питання „вулиці", показує останній процес Ренді Кінга, де навіть судова лава присяжних була закладником вулиці.

Та американський ультра лібералізм довів не тільки життя у великих містах, де населення головно чорне, до кризової ситуації. Ось у місті Лейквуд у Каліфорнії (пор. „Нюсвік" з 12-го квітня ц. р.) оформилась група молодців, своєрідне „братерство", хлопчаків середньошкільного віку, під ім'ям Spur Posse, які проводили своєрідне „соцзмагання", скільки кожний із них зведе дівчат. Першуном став хлопчисько, який виказався іменами 60-ти

(Закінчення на стор. 3)

Раїса Руденко

ДО 60-РІЧЧЯ ГОЛОДУ В УКРАЇНІ

II

Українське село давало високого рівня інтелектуалів, які йшли до університетів. Вони сприяли духовному розквітові нашого народу. Москві це не подобалося. Царі боялися сильного українського козацтва, тому й зліквідували та заборонили Запорозьку Січ, а комуністи боялися сильної української інтелігенції. Як і Ленін, Сталін нищив в першу чергу духовенство, професорів, учителів, науковців. Тобто еліту, щоб обезголовити народ. Руйнували церкви, господарства, знищували і добрих господарів. Сталін не захотів витрачати час на перевиховання людей. Він вирішив знищити всіх, хто пам'ятав історію свого народу, а молодих виховати по-комуністичному. Дітям змалечку показували на картинці Москву і втовкмачували їм у голови, що то і є їхня батьківщина. А ще привчали до думки, що незабаром весь світ розмовлятиме російською мовою.

Троцький в одному з листів 1932 року писав, що Сталін „з істинно звірячою несамовитістю підчищає усе підозріле". І якщо Ленін у своїх телеграмах вимагав для залякування „обов'язково розстріляти десятків два-три шкідників", то Сталін знищував мільйони. А пізніше наказав у мертві українські села привозити молодь з Росії.

Коли ж до канадських українців дійшли чутки про голод в Україні, вони спорядили вісім кораблів із зерном на допомогу землякам. Та Сталін завернув ті кораблі, заявивши, що нема в Україні голоду. І в той час, коли українські села і міста були встелені трупами, Сталін наказав продавати за кордон мільйони тонн зерна, аби світ побачив, що голоду нема, а є навіть залишки хліба, які продаються.

Тема голоду була суворо заборонена, але люди мовчати не могли, тому й гинули. Особливо ретельно стежили за письменниками, учителями, студентами, професорами. Комсомольські активісти таємно перевіряли їхні щоденники, записи, вірші, статті, оповідання і якщо знаходили щось про голод, доповідали своїм наставникам. Тоді приходили чекісти, відбирали записи, знищували. Гинули і самі автори. Ця тема була заборонена ще зовсім недавно. Навіть нині в Україні деякі комуністи і соціялісти намагаються твердити, що голоду не було.

Та завдяки українській діяспорі правда про Великий голод почала пробиватися, з'явилися спогади людей, які вижили і свідчили таємно, не називаючи своїх імен і адрес. Вийшла книга „Жнива смутку" Роберта Конквеста про голодомор в Україні. В Канаді випродуковано документальний кінофільм про голод.

Перед розпадом СССР заговорили про голод і в Україні. Там теж вийшов документальний фільм про Великий голод. А письменник Володимир Маняк і журналістка Лідія Коваленко заснували Асоціяцію дослідників геноциду-голодомору 1932—33 років. Видали перший том книги-меморіялу „Голод-33" і працювали над другим томом. Та, на жаль, В. Маняк загинув в автобусній катастрофі 15-го червня минулого року, а через сім місяців — 23-го січня цього року раптово померла його дружина та співавторка Лідія Коваленко. Вони зібрали близько 6,000 свідчень. Ще й досі на їхню адресу в Києві надходить пошта все з новими і новими свідченнями про геноцид українського народу.

Геноцидом є і чорнобильська катастрофа, яка принесла і ще принесе тисячі смертей. І також з вини комуністичного режиму Кремля. І ось нині, коли Україна здобула незалежність, вона знову опинилася на межі голоду з вини тих самих нелюдів, які грабують її, розпродують землю, хочуть влаштувати новий голодомор.

Нинішній рік — це рік скорботи: 60 років тому в наслідок штучно створеного голоду померло понад вісім мільйонів українських селян. Нарешті народ наш дістав змогу заговорити про цю трагедію на повний голос. В Україні впорядковуються братські могили, споруджуються пам'ятники, в церквах відправляються Молебні протягом цілого року, бо 60 років тому цілий рік Україна була суцільним цвинтарем. Апогею ж голод досяг від жовтня 1932 до червня 1933 року, коли кожного місяця вмирало по мільйонові українських селян. Всеукраїнський реквієм відбудеться у вересні цього року і тоді задзвонять дзвони водночас в усіх церквах України та в українських церквах за кордоном.

В Америці відзначення 60-річчя голоду започатковано 7-го березня в катедрі св. Володимира в Ню Йорку. Після Служби Божої відправили Молебень о. протопресвітер Володимир Базилевський, о. Мирослав Глинський і диякон о. Андрій Кулик. Після Панахиди за жертв голодомору і також за Л. Коваленко і В. Маняка у церковній залі відбулося вшанування пам'яті померлих і скорботне відзначення 60-річчя голоду в Україні. З доповідями виступили Раїса Руденко і Валентина Юрченко.

Р. Руденко розповіла про причини і історичне підґрунтя Великого Голоду, а також прочитала уривки з поеми Миколи Руденка „Хрест", у якій розповідається про голод, про совєтського комісара Мирона, який не вірив чуткам про голод, та коли приїхав у рідне село, то побачив, що воно мертве. Померли і його батьки. Живий був лише один дідусь та божевільна Христя, яка поїла своїх діток. „Шукати, де спочила мати, Водив Мирона дід старий, Але могили не впізнати, Хоч цілий цвинтар перерий".

Закінчення буде.

СПРАВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Едвард Кухар

Забезпечення і життя людини

Важливість життєвого забезпечення у житті пересічної людини в теперішньому часі — ніяка новина. В західньому світі кожний з цим ознайомлений. Примітивні види забезпечення сягають у сіру давнину життя людини. Оповідання про африканське плем'я зулю відоме кожному продавцеві життєвого забезпечення. У ньому розповідається, що коли голова родини в цьому племені вмирав, був звичай тіло покійного вкидати в глибоку пропасть, і тим розв'язувано справу похорону. Опіку над залишеною вдовою і малими дітьми теж розв'язували у подібний спосіб: їх живих кидали у пропасть разом з тілом померлого голови родини. Жорстокість такої історії у теперішньому часі є неймовірна і потрясаюча. Факти, одначе, лишаються справжніми стосовно розв'язки проблеми, коли голова родини, вмираючи, завчасно зникає з оточення родинного життя.

Коли оцінимо життя людини з боку вартости хемічних складників її тіла, тоді це рівняється заледве кільком долярам. Економічна вартість життя людини уявляє собою далеко більшу цінність. Життя людини тоді розцінюється як засіб спроможний день в день, тиждень-в-тиждень, рік-у-рік виказувати виробництво, котре дає змогу існувати цій людині, прожити, утримати та зберегти родину в цілості, дати змогу нащадкам цієї родини здобути відповідну освіту чи ремесло.

Забезпеченеві установи це окреслюють критичним часом для родини. Який тоді вихід з цієї життєвої трагедії на випадок передчасної смерти голови родини? Чи мати відповідну суму ощадностей, щоб продовжувати життя родини? Чи вродитися багатим? Або чи бути тягарем для суспільства? Такі розв'язки проблем, які піддають оці питання, є сумнівними і ненадійними. Єдина відповідь — це життєве забезпечення.

Життєве забезпечення — це єдина запорука продовжування життєвого рівня родини у випадку передчасної смерти її голови. Воно дає економічну можливість осягнути належну освіту дітям. Дає теж вдові можливість лишитися в родинному домі, продовжувати нагляд над її дітьми, продовжувати виховання своїх дітей у належному напрямі.

Яка ж тоді посвята такого голови родини, щоб забезпечити продовження життя родини на відповідному рівні після передчасної його смерти? Знаємо, що посвята в цьому випадку мінімальна та кожній працюючій людині приступна. Пересічна ставка життєвого забезпечення для мужчини середнього віку, некурящого, представляє ціну куріння папіросів, коли людина курить. Що ж станеться, коли людина переживе цей критичний для родини час та... розчарована тим, що не вмерла і забезпеченева установа не матиме змоги виплатити належну суму узгіднену в грамоті? Побоювання такі часті в спільноті, головно українського походження. Така людина стає „покарана" тим, що дістає всі свої вкладені в грамоту гроші, з належним відсотком, в цю пору дорівнюючим відсоткам щадничих установ, а в деяких випадках вищим. Саме забезпечення тоді виходить даремне, як також ґарантії в забезпеченні відносно нездібности до праці. В той час приходимо з цією грамотою до Головної Канцелярії Українського Народного Союзу і дістаємо чек на належну суму, зворот кожного цента, що вкладаємо в забезпечення, плюс відсотки, без ніяких застережень.

Ґарантією є також те, що в забезпеченні на ціле життя („whole life") на бажання забезпеченої людини, після кільканадцяти років плачення, забезпечення може бути виплачене на повну суму — це значить, що, незважаючи на те, що це забезпечення є на все життя, його можна виплатити раніш та бути забезпеченим на все життя. Знайдімо хоч один продукт з такими умовами. Купівля нового авта? Телевізійного апарату? Холодильника?

Життєве забезпечення — це не є ніякий вклад для збільшення прибутків і його ніхто не повинен набувати. Але коли розглянемо інші можливості прибуткових вкладів, тоді бачимо, що воно не аж так погане, а інші вклади не такі поплатні, у випадку банкових ощадностей, або хоча б риск на торговельній біржі („stock market"). Там, очевидно, життєвого забезпечення немає. Нашими замірами не є відраджувати нікого від ощадностей у банку. Вони мають свою ціль та необхідності. Але в цьому випадку тут справа черґування першенств.

Цікаво, що людина на високому культурному життєвому рівні, то вона змушена правами суспільства поліпшити своє існування, або зберігати своє забезпечення. Скільки було б незабезпечених автомобілів, якби право не змушувало до цього? Скільки було б незабезпечених будинків від вогню, якби банки не змушували до цього. Коли, одначе, приходиться забезпечити найважливіше — своє життя, немає ніяких законів на те, щоб голова родини був відповідно забезпечений у відношенні до своєї родини. До цього людину ніхто не змушує. Людина сама повинна почуватись до відповідальности, щоб придбати належну суму життєвого забезпечення.

Американські...

(Закінчення зі стор. 1)

праці в Україні. Були також присутні представники Постійної Української Місії до ООН і консул України в Ню Йорку Віктор Крижанівський, як також несподівані гості з України — депутат Верховної Ради з Ялти Микола Спис, що є у ВР головою Комісії для справ інформації.

Присутніх привітав голова д-р Я. Ставничий і передав ведення вечора в руки молодого члена Дирекції інж. Арети Павлинської, яка представила дискутантів і провадила опісля дискусією, що розвинулася по доповідях.

Усі три доповідачі зупинилися обширно на питанні, в який спосіб засоби масової інформації покривають справи України і Росії та були згідні в тому, що Росії віддається львину частину праці, часу уваги, занедбуючи при тому Україну. Багато прикладів із свого досвіду в тому напрямі подавала Х. Фріленд, молода і дуже надійна українська журналістка, яка здається в крові отримала журналістичну жилку від свого діда, відомого в Галичині перед Другою світовою війною журналіста Михайла Хом'яка. Вона з жалем ствердила, що чужинецькі журналісти дуже мало цікавляться Україною, а концентруються майже виключно на Росії. На її думку багато чужинецьких журналістів надто коротко перебувають в Україні щоб пізнати її проблеми та вірно про них інформувати, все ж це тепер дещо зміняється, хоча в Україні далеко ще немає тих технічних можливостей, що їх мають кореспонденти в Москві. З відвагою та притиском вона заявила також, що часто не вистачає її терпцю до всіх тих неправдивих тверджень, які вона чує від політиків тут і там.

Т. Каррінгтон підтвердив замітки Х. Фріленд про мале зацікавлення чужинецьких журналістів і малу кількість статтей про проблеми України, із користю для Росії. Він, як економіст, зупинився на цих справах найширше, підкреслюючи як важливою економічно є Україна для цілого світу та жалуючи, що західні держави так багато тепер посвячують часу на питання розброєння, а не на справи економічні. На його думку Україна має всі шанси стати тривким посередником між Европою і хаотичною тепер своїми подіями Росією, і це здається в останньому часі зрозуміли міжнародні економісти, які бачать конечність економічної стабілізації України.

З великою вервою, певністю і знанням виступив останній із дискутантів, як досвідчений та високооцінений в політичних колах Вашінгтону журналіст Дж. Гог. І він підтвердив, що американські і взагалі західні журналісти надто мало присвячують уваги Україні, все ще очами звернені на Москву. Він скритикував „Ню Йорк Таймс", що не виконує в тій ділянці свого завдання, як також гостро скритикував політику колишнього Уряду Джорджа Буша у відношенні до України. На його думку останні події в Росії є корисними для України, бо змушують західніх політиків глядіти на Україну більше прихильно і таки її допомогти фінансово, чого Уряд ЗСА досі не зробив достатньо. Він також підкреслив, яке важливе є стратегічне положення України та поінформував, що у літньому числі квартальника, який він тепер редагує будуть аж три статті на українські теми, які будуть обговорювати питання нуклеарної зброї та нового оборонного бльоку Східньої Европи з Україною і Польщею на чолі.

Присутні, які з великою цікавістю слухали доповідачів, ставили відтак ряд питань, на які журналісти старалися дати вичерпні відповіді.

В розмові з організаторами ми довідалися, що підготова цього вечора була довга і трудна, однак успіх його вказує на те, що такі імпрези притягають чисельну публіку і саме ті покоління, які повинні стояти у кермі українського політичного та громадського життя, а яких на інших доповідях не бачимо. Тому товариство професіоналістів повинно і дальше в такому напрямі працювати.

ДЕРЖАВНЕ БЮРО перепису населення подає, що 32 міл. американців не користуються англійською мовою як розговірною у щоденному житті, вони уважають її чужою мовою. Знавці твердять, що це з уваги на новітню хвилю іміграції з Південної Амери, Азії та Европи.

Шляхи...

(Закінчення зі стор. 2)

який, на жаль, був Заходом занедбаний, — це переконлива демонстрація респекту принципів людських прав, демократичних засад і правил міжнародної поведінки. Одночасно, на думку автора, Захід повинен оперти свою політику супроти Росії і її сусідів на таких принципах: 1) Визнати легітимні інтереси Росії, докладаючи зусиль для їх реалізації дипломатичними заходами. Одночасно слід недвозначно наголосити, що на випадок застосування сили проти сусідніх держав, будь-яка допомога Заходу буде перервана. 2) Одночасно Захід не може позволити Росії трактувати територію колишнього СССР на зразок корпорації з центром у Москві і підрядними бюрами десь на периферіях. Легітимність незалежности нових держав мусить бути підтверджена, при чому слід визнати, що СНД втратив свою перспективність. 3) Підтримка принципу непорушности теперішніх між державних кордонів, незважаючи на те, як вони були створені, може мати колосальні наслідки для цілого регіону. Щоб оминути можливі намагання змін кордонів насильними методами, слід перевірити можливості таких змін шляхом дипломатичних переговорів у рамках дозволених відповідними протоколами Конференції про Безпеку і Співпрацю в Европі. 4) Використовуючи форум міжнародних організацій і вагу економічної допомоги окремим державам, Захід повинен настоювати одночасно на задовільному трактуванні національних меншостей і на недопустимості застосовування сили в обороні їх інтересів. Пасивність Заходу в питанні охорони людських прав національних меншостей сприятиме повторенню теперішньої ситуації в Боснії і може привести до кризи на зразок ситуації в Судетах на порозі Другої світової війни. 5) Захід повинен балансувати поділ сил в регіоні, підтримуючи слабших партнерів і запобігаючи агресивні інтенції сильніших. Засобами такої політики можуть бути гарантії державної безпеки, постачання зброї, інші форми допомоги.

Стаття Пола Ґобла закінчується ствердженням, що навіть при найкращих зусиллях Заходу немає гарантій, що російський народ піде шляхом демократичного вибору, який поставила перед ним історія.

А з погляду державних інтересів України слід ствердити, що покладати надії на всеціл і зусилля і всебічну допомогу Заходу, а зокрема ЗСА, було б небезпечною ілюзією.

Фінансисти...

(Закінчення зі стор. 1)

об'єднання м'ясопереробної промисловости. Це стало першим прикладом застосування у процесі приватизації приватизаційних сертифікатів. До першого етапу можна віднести також львівський авкціон, на якому було продано 17 об'єктів державної власности на загальну суму понад 80 міл. карбованців.

Як зауважив Майкл Діксон, дальша вірність України спраі приватизації залежить від трьох груп осіб: парламентарної (які мають можливість взагалі припинити цей процес), офіційні особи (як в центрі, так і регіонах), преса („Якщо ви підтримаєте реформи, ймовірність їх успіху набагато збільшиться").

Досить показово, що хоча Представництво МФК існує в Україні, з червня минулого року, надія на справжнє співробітництво з владою з'явилася, за словами М. Діксона, лише після приходу до Кабінету Міністрів нових людей на чолі з Леонідом Кучмою. Саме з його особистістю голова представництва корпораці в Україні пов'язує дальший успіх чи поразку процесу приватизації. Представники МФК сподіваються, що Україна увійде до складу корпорації протягом наступних шести місяців.

Чи загрожує...

(Закінчення зі стор. 2)

дівчат... Аналізуючи цю подію, автор статті звинувачує боготворення змагунів у всяких спортових іграх, ракмузику, навчання в школах про „механіку" сексу, телевізійні програми, що для нас таке очевидне.

У світі ісляму передшлюбні статеві стосунки майже не існують. Чоловік, який найде після вінчання жінку недивицею, має право її негайно відпустити, а яка неслава! За чужелоство каменують. Я не збираюсь позувати як „комісар моральности" і видавати осуд в цих питаннях. Я хочу тільки сказати, що коли б я був мусулманином і мав вплив на формування громадських і політичних вартостей у моєму суспільстві, то дораджував би моїм землякам покласти заборолo для імпорту культурних вартостей зі Заходу, а ЗСА головно, і не братавсь б надто з цим Заходом, як це робить, наприклад, президент Єгипту Мубарак. Щоб покласти „санітарний кордон" між моїми моральними вартостями у дусі Корану, а тим, що їх наносить західній лібералізм, я, хоч противний тому, терпів би ще деякий час статус деякого приниження жінки поза домом, як її суперскромний стрій на вулиці, маючи певність, що це поступово зміниться, а вартості, які ці обмеження жінки репрезентують, таки втримаються на здоров'я родини і нації. Ось де глибший корінь ворожої постави вірних ісляму до ЗСА. Це оборонна постава. Світ ісляму не ворог Америці і лякати когось якимось „хомейнінтерном" просто смішно.

Комплікує справу опікунство Америки над Ізраїлем. Ця країна поводиться провокуюче і визиваюче проти палестинців, а це викликає реакцію: ненависть до Америки за те, що вона надто потурає ізраїльським фундаменталістам (а головно вони відповідальні за драстичні дії уряду!), росте. І тут небезпека для цієї країни на майбутнє. Небезпека можливости нової „бурі в пустині" реальна. А тоді? Не було б воно понад сили? Фанатизм на релігійному підґрунті — насправді небезпечний. Зверніть увагу, що обидва автори, яких я назвав на початку цієї статті, розглядаючи питання загрози від ісляму, наклиkaють до замирення на Близькому Сході.

Об'єднання колишніх вояків УПА ЗСА і Канади

повідомляє

що

XVI З'ЇЗД ОБ'ЄДНАННЯ

відбудеться 28-го і 29-го травня 1993 р., в готелі ГОЛІДЕЙ ІНН, в Етобіко, Канада.
• В програмі виступить з доповіддю д-р МИРОСЛАВ ПРОКОП на тему:

„УПА З ПЕРСПЕКТИВИ 50-ЛІТТЯ",

і мистецький виступ тріо „МАЛЬВИ".

ЗА ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:
проф. Петро Потічний, Степан Бабяк, Михайло Міґус

Наукове Товариство ім. Шевченка в Ню Йорку

запрошує членів й українське громадянство

на

доповідь

ПОЕЗІЇ ГРИГОРА МЕРІЯМ-ЛУЖНИЦЬКОГО

яку виголосить

ЛЕОНІД РУДНИЦЬКИЙ — голова НТШ, проф. Ля Саль Університету

що відбудеться

в суботу, 8-го травня 1993 р. о годині 5-ій вечора, у домі НТШ, при 63 Четверта авеню між 9 і 10 вулицями, в Ню Йорку

УПРАВА НТШ

Асоціяція Українсько-Американських Професіоналістів і Підприємців Ню Йорку і Ню Джерзі

повідомляє,

що в суботу, 8-го травня ц.р. в годині 7:30 веч. відбудуться сходини з виступом

Маестра МИРОСЛАВА СКОРИКА,

відомого композитора і музикольоґа

з доповіддю

ПРО СУЧАСНУ УКРАЇНСЬКУ МУЗИКУ

в приміщенні The Ramada Hotel, Route 10 West, East Hanover, N.J.

Вступ 10 дол., студенти 5 дол.

Об'єднаний Комітет Українсько-Американських Організацій Ню Йорку

— Відділ УККА —

влаштовує доповіді

Представників робітничого Руху в Україні

МИХАЙЛО РАТУШНИЙ
і
ІГОР ШВЕЦЬ

заступники голови
Всеукраїнського Об'єднання
Солідарности Трудівників
(ВОСТ)

Програма відбудеться у понеділок, 3-го травня ц.р., о год. 6:30 веч., в залі Дому ОУВФ, при 136 Друга Авеню в Ню Йорку.

Запрошуємо українське громадянство міста Ню Йорку і околиці до участи!

У світлу пам'ять дорогого МУЖА І БАТЬКА

ЙОСИПА СМИНДАКА

буде відправлена св. Літургія і Панахида 9-го травня 1993 р. в українській православній катедрі св. Володимира
160 West 82 St., New York, N.Y.

ГАЛИНА ПЕРОЖАК СМИНДАК
син — ЙОСИП
дочка — КАТЕРИНА

Пожертви в честь покійного можна складати на У.А.П. церкву в Бавнд Бруку, Н.Дж. і на Український Музей в Ню Йорку.

Ділимося сумною вісткою, що по тяжкій недузі 27-го квітня 1993 р. упокоїлася в Бозі моя ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п.

АННА КУЗЬМІВ

ПАРАСТАС за спокій душі — четвер 29-го квітня о год. 8-ій веч. у похоронному заведенні Fucillo and Warren 205 South Main St. **Менвілл, Н.Дж..**

ПОХОРОН — в п'ятницю 30-го квітня 9:30 рано з того ж похоронного заведення і до церкви св. архистр. Михаїла при Brooks Blvd., **Менвілл, Н.Дж., а відтак на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.**

У глибокому смутку:

муж — ЗЕНКО
син — ВОЛОДИМИР з дружиною ГАЛИНОЮ і двома дітьми
донька — ІРИНА КОЛТОВСЬКА з мужем ЛЕВКОМ і чотирма дітьми
на Україні — брат МИХАЙЛО і 2 сестри: КАТЕРИНА і ЮСТИНА
та близька і дальша родина в Америці й Україні.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла у вічність дня 4-го березня 1993 р.у Венис — Фльорида, наша найдорожча ДРУЖИНА, МАТИ, БАБЦЯ, СЕСТРА, ШВАҐРОВА.

бл. п.

МАРІЯ з ЛЮХНИЧІВ ДЕЙЧАКІВСЬКА

Цією дорогою висловлюємо нашу щиру подяку родині, друзям і приятелям, які прибули так чисельно на похоронні відправи, а особливо тим, що приїхали здалека з північних і західніх стейтів Америки і Канади, не жаліючи часу ані труду, щоб віддати покійній останню пошану і прислугу.

Щире спасибі всім тим, що висловили нам свої співчуття та слова розради телефонічно чи листовно.

Щиро дякуємо за всі молитви, за упокійні Служби Божі, за чудові квіти та щедрі пожертви на українські наукові і культурні цілі та на допомогу Україні.

Особливу подяку складаємо о. митратові, д-р Іванові Телявському за кількократні відвідини і духовну опіку покійної в часі її хвороби, а також за всі похоронні відправи й Служби Божі.

Сердечно дякуємо о. дияконові Михайлові Добошеві за співучасть у похоронній Службі Божій.

Щиро дякуємо: Тетяні Сілецькій, Марії Наваринській та Любі Кобрин за сердечні й теплі слова на Панахиді про життя покійної в організованому українському житті.

Дякуємо щиро також Соні Барусевич, Любі Мариняк і ред. Богданові Катамаєві за спомини про співпрацю і життя з покійною в різний час і в різних місцевостях її життєвої мандрівки.

Особливу подяку складаємо відділові Союзу Українок в Норт Порті на чолі з головою Марією Наваринською за організовану участь своїх членів у похоронах і за співпрацю в улаштованні поминок.

Також щира подяка Марії Цюко і її співробітницям за приготування добірної трапези на поминках.

Дякуємо і тим, що на домовину покійній переслали чудові квіти: Ганушевська О.С., Іванів Й. А., Барусевич С., Смороцька К. На Служби Божі: Боднарчук З.М., Ганушевська О.С., Ганушевський Ю.Д., Дейчаківські М. і А. Канада, Домчевські Р.Н., Зубаль М., Качор Б.І., Купчинська С., Меланчук С.С., Мигович М.Н., Пащин М.Я., Ратич П.П., Руснак М. і. Шаповаленко А. В., Союзи Українок Відділи: 15, 56, 69.

Щиро дякуємо за збірку пожертв: інж. Букачевський Я., Кузьма М.

СПИСОК ЖЕРТВОДАВЦІВ В ПАМ'ЯТЬ ПОКІЙНОЇ МАРІЇ ДЕЙЧАКІВСЬКОЇ

500 дол. — **Дейчаківські, родина;**
150 дол. — **Ганушевські Ольга і Стефан;**
по 100 дол. — **Беца Павло, Хехич Стефан і Марія, Дейчаківський М. д-р; Дейчаківські Юрій д-р Ірена; Іванів Йосиф і Анна, Катамай Богдан і Стефанія, Ковальчук Александра і Іван, Кричик Александер і Марія, Лагошняк Василь і Орися, Лучковська Ксеня, Меланчук Стефанія, Мариняк Андрій і Люба, Пащин Евген і Марія, Слусарчук Атанас і Зорeслава, Тарновські Богдан і Анна, Український Народний Дім;**
по 50 дол. — **Барусевич Софія, Бурачинські Богдан і Марія, Дейчаківські Орест і Карен, Ґовикович Дарія і Ярослав, Лаґошняк Ю. і Вирста, Орися; Кузьма Мирон і Марія; Мерещак Володимир і Анастазія, Надраґа Василь і Уляна, Н.Н., Пастернак Юрій і Ольга, Поритко Роман і Галина, Стецьків Евген д-р і Ніля, Турула Павло і Олена, Яців Лідія, Угера Нестор, Ващинські Богдан і Неоніля, Вільсон Ліда Н.;**
30 дол. — **Букачевський Ярослав;**
по 25 дол. — **Федорів Дарія і Володимир, Ґолден К. і Розенд, Ґордон; Ламніка, Любомир Клос, Ірена-Кордуба Оксана; Король Володимир і Галина, Крупяк Ярослав, Станиславівські Приятелі, Мкз Оксана, Новаківські Сидір і Евгенія, Панчак Ніна і Віра, Шраменко Роман і Галина, Сілецькі Юліян д-р і Тетяна, Ракуш Н. І., Волинець Надія;**
по 20 дол. — **Бачинські Мирон і Марія, Белендюк Михайло і Лідія, Бохно Михайло, Гаврилюк Т. І І., Гончарик Степан і Каролина, Головацький Дмитро Р., Кобрин Мирон і Любов, Кричик Александер і Марія, Купчинська Марія, Мацілинський Кость, Криштальський Ліна, Ґантелюк Я. і Ю., Пакуш Оксана і Евген, Повх Мирослава, Седлярчук А., Салій Зенон і Олена, Воляник Стефан і Емілія, Занко Анна, Сидір Я. і М.;**
15 дол. — **Ступарик Е.;**
по 10 дол. — **Баюрчак Михайло, Гаврих Ярослав і Лідія, Савин Александра, Шлапак Іза;**
100 — Starlight Trading Co.;
250 — Piter Pilotti;
150 — Bernice Inglis;
50 — Roksane Kyzyk;
50 — Joseph Rodano;
25 — Karen Pelowski;
25 — Dorothy Wexler

Разом 4,565.00

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

по 100 дол. — **Дейчаківська Віра, Дейчаківська Надія, Ганушевський Степан і Ольга; Гончаренко Юрій і Марія, 56-ий Відділ СУА — Норт Порт;**
по 25 дол. — **Ґерус-Мартюк Марія, Іваницький Роман і Леся, Косар Леся, Наваринський Мирон і Марія, Павлічко Михайло і Стефанія;**
по 20 дол. — **Граб Омелян і Марія, Гурко Стефанія, Іванчук Надія, Качмарський Степан, Костишин Ярослав і Іванна, Мандрусяк Надія, Назаренко Осип і Марія, Романишин Роман і Леся, Салій Зенон і Галина, Стефанишин Маруся, Химинець д-р Юрій і Марія, Шуя Катерина, Яськів Роман і Леся;**
по 15 дол. — **Мельничин Оксана, Яворська Віра;**
по 10 дол. — **Біляк Володимир і Ярослава, Добош Михайло і Юлія, Качала Олена, О.З. Кашицкий, Кобрин Микола і Любов Маринюк Андрій і Люба, Музика Теофіля, Самофал Василь і Анна, Татунчак Омелян;**
5 дол. — **Матвієнко Евстахія.**

Разом 1,000.00

ФОНД ДОПОМОГИ УКРАЇНІ:

50 дол. — **Козак Богдан, Ольга;**
по 30 дол. — **Біляк Володимир, Ярослава; Ломницький Володимир, Дарія;**
по 25 дол. — **Питляр Орест; д-р Ткачук Богдан, Шуя Степан К.;**
по 20 дол. — **Добрянський Петро; д-р Самбірський Степан;**
по 10 дол. — **Герасимів Михайло, Петрина Евгенія.**

Разом 275.00

25 дол. — **Похмурський Богдан.**

Всі разом 5,875.00

НА УКРАЇНСЬКИЙ ГАРВАРД — разом 4,565 дол.
НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ в Н. Й. — 1,010 дол.
НА ФОНД ДОПОМОГИ УКРАЇНІ — разом 275 дол.
На спортову централю Америки-Канади — разом 25 дол.

Наша щиросердечна подяка всім.
Нехай Всевишній Господь винагородить вас своїми щедрими ласками.

Залишені у смутку:
муж — БОГДАН і
доні — ВІРА і МАРТА з родинами.

„А Я ЖИВУ, А Я ПИШУ"

Напевно читачі погодяться зі мною, коли скажу, що у житті кожної людини бувають події, які залишають нестертий слід у пам'яті. Саме про одну таку подію хочу коротко розповісти. Було це років з 50 тому. У сільській школі, у якій я вчився, пронеслася чутка: з Києва до нас приїхав поет. Відверто кажучи, важко було повірити у цю новину, адже село знаходилося у глухому закутку Поділля, далеко від культурних центрів України.

Та поважний гість справді завітав до нашої школи. З нетерпінням чекали ми зустрічі з ним. Нарешті відкрилися двері і до кляси увійшла наша вчителька української мови Марія Радзієвська і з нею середнього віку чоловік, одягнений у простий костюм і вишивану сорочку.

— Діти, — з радісним піднесенням сказала вчителька, — хочу вам представити відомого українського поета Володимита Сосюру...

І хоча з того часу минуло піввіку, а я у подробицях можу відтворити знаменну для мене подію, яка на все життя закарбувалася у пам'яті.

Дехто з читачів може мене запитати, навіщо я розповів про цю подію? Охоче відповім: для того, щоб сказати, що зустріч з талановитою юною поетесою Вікою Івченко, яка нещодавно відбулася у Чикаґо, справила на мене таке ж враження, як і зустріч із клясиком української літератури В. Сосюрою.

Велика заля чикаґського інституту Модерного Мистецтва ледве вмістила всіх бажаючих взяти участь у незвичайному літературному вечорі. Його незвичайність полягала в способі проведення, а також у тому, що присвячувався не професійному письменникові, а обдарованій Богом 12-річній дівчині, яка, долаючи важку хворобу, зробила перші успішні кроки до поетичного Олімпу.

Вечір відкрила голова чикаґського Товариства Української Мови ім. Т. Шевченка Віра Боднарук. Вона запросила на імпровізовану сцену дорогу гостю — Віку Івченко. Струнка, делікатна дівчина, одягнена у скромне квітчасте плаття, сіла в крісло, взяла в руки мікрофон і почала розповідати про своє життя, про надірване Чорнобилем здоров'я, про те, що у п'ять років написала перший вірш. Вела вона бесіду просто, відверто, щиро, мова її була барвистою і зовсім не відчувалося страху перед такою великою авдиторією, хоча виступала вперше. Лише руки, які тримали мікрофон та книжечку з віршами, ледь-ледь тремтіли, видаючи хвилювання молодої поетеси. Час від часу вона зверталась поглядом до матері, яка стояла поруч, ніби питаючи: „Чи добре я говорю?", і мати, розуміючи свою доньку з півслова, кивала у відповідь головою: „Все добре, моя люба, тримайся!"

Тут при нагоді варто сказати кілька слів про матір Віки — Галину, яка одна без чоловіка виховує двох дітей. Старша дочка вже сама є матір'ю, а ось для меншої, яка попала в біду, вона робить все, що може і все, що потрібно, аби поставити її на ноги, вирвати з обійм хвороби. Адже недаремно народна мудрість твердить: „Найкращі ліки для людини — людина".

А між тим, Віка продовжувала свою розповідь. Звичайно, вона не могла обійти мовчанкою події того пам'ятного квітневого дня 1986 року, коли сталася пожежа на Чорнобильській АЕС, яка стала причиною її важкої хвороби. І з того часу дотепер триває боротьба за життя дівчини. Спочатку вона лікувалася дома, а потім довгі місяці провела у московській клініці. Однак усі зусилля лікарів не принесли помітного полегшення. Про цей період свого життя Віка із сумом пише у вірші „В гематології":

У страшнім відділенні лікарні
Діти — наче зняті з хреста.
Рівні всі — вродливі і негарні,
Перед тим, що сподівання марні:
Всіх чекає пустота...

Тільки на світанку серце ниє
І весь час повторює одне:
„Скільки сліз і горя за спиною!
Матір Божа, зжалься наді мною,
Матір Божа, сохрани мене".

Віка читає свої твори.
(Світлив: І. Ольшанський)

Віка з організаторами вечора.

Довідалася Галина, що порятунок для Віки можна знайти в Америці. І стала шукати можливості виїзду до ЗСА. Знайшлися добрі люди, при допомозі яких Віці вдалося потрапити в одну з кращих дитячих лікарень Міннесоти — Сейнт Пол. З того часу минув рік, а боротьба за одужання дівчини йде з перемінним успіхом, хвороба підступна, то притихне, а то спалахне з новою силою, як це сталося минулої осені. Тому і не дивно, що на папір лягли такі рядки:

Палаю, як свічка
Спасаюсь у вирі,
Читаю молитву
Забуту давно.

Та не падає духом молода поетеса, адже вона дівчина сильної волі, а коли є воля, то і людина, нема волі — нема людини. „Так хочеться жити і вірити в щастя" — читаємо в одній з поезій Віки. Вона вірить, що щастя неодмінно прийде до неї, однак двобій з хворобою буде довгим і важким.

Учасники вечора близько до серця сприйняли розповідь Віки про її хворобу. Я бачив сльози на очах багатьох людей. І в той же час вони гаряче оплескували поетесу, коли вона читала вірші, сповнені віри в те, що Всевишній допоможе, що вона повернеться у рідний Київ, „бо кличе мене Україна моя".

Та не тільки про здоров'я вела мову Віка. Вона з надхненням читала свої вірші, які увійшли до трьох збірників, що вийшли протягом останніх трьох років. Слід пригадати, що перша книжечка під назвою „У грудні і після" вийшла у 1990 році у Київському Видавництві „Веселка", друга „А я росту, як крізь асфальт травинка" побачила світ у Москві у наступному році, і нарешті третя видана вже тут, в Америці, в Міннеаполісі, і називається вона „По чужині". Скажіть, будь ласка, хто з професійних письменників може похвалитися такою працездатністю?

А ще треба сказати, що Віка не тільки добре складає вірші, а ще вміє гарно співати. На вечорі вона майстерно виконала написану нею пісню „Благання", покладену на музику Кірою Цареградською. Вона ж акомпаньювала Віці. Присутні підхопили мотив і під склепінням залі лунала пісня, яка дуже сподобалась усім.

Далі Віка розповідала про своє теперішнє життя, про те, що сполучає навчання в школі з лікуванням в шпиталі, що успішно опановує англійську мову і навіть почала писати на цій мові вірші. А в майбутньому мріє стати журналісткою, тобто успадкувати мамину професію. Дійсно, Г. Івченко багато років працює в Укрінформ (колишньому РАТАУ), завідує там відділом, а її старша дочка Ірина є співробітницею столичної спортової газети.

Коли вечір наближався до кінця, ведуча зустрічі надала слово генеральному консулові України в Чикаґо Анатолієві Олійникові. У своїй короткій промові він, між іншим, сказав:

— Вельмишановна донько української землі! Я щойно повернувся з Києва і прямо з летовища приїхав сюди, щоб сказати тобі: „Доню наша! Ти мале зернятко в нашій культурі, ти пустила дуже міцний паросток, тобі треба пройти ще багато доріг, сповнених важкою працею для того, щоб тебе визнав увесь світ. Ми віримо в тебе, здоров'я тобі бажаємо, натхнення і великої праці!"

До цих побажань приєдналися усі шанувальники Віки Івченко.

Зустріч з письменниками чи поетами традиційно закінчуються, що вони дарують свої автографи людям, які придбали їх книжки. Так було і цього разу. Біля столика, за яким сиділа юна поетеса, вишикувалася велика черга. Віка з великим задоволенням ставила свій підпис на збірці віршів „На чужині".

А я у той час розмовляв з матір'ю Віки, яка, поглядаючи на чергу, не могла приховати гордості за свою доньку, свою розумницю, що завоювала серця чикаґців. Галина попросила мене передати у „Свободу" вірш „В еміґрації", написаний Вікою за кілька днів до зустрічі, про яку іде мова. До речі, саме з цього твору взято рядок, який послужив заголовком до репортажу.

Того вечора у Фонд Допомоги Віці Івченко чикаґці внесли понад 3,000 дол. Наплив грошей у цей фонд триває.

Анатолій Гороховський

У ВІВТОРОК, 27-ГО КВІТНЯ, стейтовий суддя в Сан Дієго суспендував каліфорнійський лікарський дозвіл д-ра Джека Каворкіяна, заявляючи, що „лікарі не повинні допомагати людям кінчати самогубством". Це рішення каліфорнійського судді Алана Мета означає, що д-р Дж. Каворкіян, який у стейті Мишиґен допоміг 15 особам покінчити самогубством, не має права бути лікарем в ЗСА.

ПРЕЗИДЕНТ БИЛЛ КЛІНТОН наполягає, щоби не відкладати проголошення пляну охорони здоров'я, яке заплановано зробити в квітні. У цьому він іде всупереч своїм економічним дорадникам, а натомість підтримує свою дружину та її співпрацівників у передбудові пляну охорони здоров'я.

Доповідь про Український Музей і Шевченківське свято в Кергонксоні

З ініціятиви обох місцевих відділів СУА, спільно з головами чи представниками місцевих організацій, влаштовано в Кергонксоні, Н.Й., у неділю, 21-го берзня, громадські сходини з полуденком, ціллю яких було заслухати доповідь про Український Музей в Ню Йорку.

В церковній залі, після Служби Божої, д-р Стефанія Барановська відкрила сходини і коротко пояснивши їх ціль, попросила о. каноніка Е. Шараневича провести молитву та передала дальше ведення програми в руки Євгенії Рубчак.

Після полуденку Є. Рубчак привітала присутніх, зокрема гостю з Ню Йорку, члена Управи Українського Музею Олю Гнатейко, яка, не зважаючи на дуже погану погоду, таки прибула, щоб згідно із пляном виголосити доповідь про Український Музей.

Не користуючись ніякими нотатками, доповідачка з великим знанням справи подала короткий огляд історії УМ від часу його заснування у 1976 році і діяльности протягом 17 років, згадуючи при цьому багато осіб, які були засновниками, меценатами чи працівниками УМ.

Були теж кризові моменти, коли з розвитком виникла потреба змінити приміщення.

УМ в Ню Йорку — це неначе амбасадор української культури в Америці. Цю ролю УМ виконував з успіхом і далі виконує, що підтверджують численні відвідини УМ чужинцями, які захоплюються безцінними експонатами. Як воно не дивно, але багато наших громадян цього не доцінюють, а є й такі, що вважають існування УМ в Ню Йорку не конче потрібним. А тим часом УМ вже є на списку особливих об'єктів для туристів.

На жаль, великою перешкодою для виконування цих завдань є все ще мале, цілком непридатне приміщення УМ.

Тому вже від довшого часу тривають заходи, щоб придбати відповідне приміщення для УМ, яке треба перебудувати коштом 3,500,000 дол. Управа УМ приступила у зв'язку з цим до інтенсивної кампанії збірки фондів на новий будинок.

Справа УМ в Ню Йорку, найбільшої метрополії Америки, що стала світовою столицею культури, мистецтва, музики, торгівлі і політики — це престижева справа, яка повинна знайти більше зацікавлення і зрозуміння в кругах нашої громади на американському континенті.

Новостворений комітет збірки на новий будинок УМ в Ню Йорку розпочинає посилену кампанію збірки фондів і звертається з проханням до громадянства, якому дорога справа УМ, допомогти успішно завершити цю акцію і набути репрезентативний будинок для УМ, щоб ще і наші нащадки могли гордитися нашим досягненням перед чужинцями.

У висліді присутні щиро відгукнулися і проведена збірка досягла суми понад 3,000 дол. Тому що багато осіб через погану погоду не були на цій імпрезі, збірка продовжується.

Безпосередньо після цього відбулося Шевченківське свято, яке традиційно влаштовує кожного року школа українознавства.

Свято відкрила голова 95-го Відділу СУА Марія Заяць. Хор „Золотий гомін" разом з учнями школи українознавства виконали під диригентурою д-ра Олега Волянського „Заповіт" Т. Шевченка, муз. К. Стеценка, разом з громадою. Учень Микола Лонкевич деклямував вірш Т. Шевченка „Учітеся, брати мої". Учні школи українознавства під дириґентурою директорки ШУ П. Олексів виконали пісню „Садок вишневий" на слова Т. Шевченка, муз. Ю. Кириченка. Учениця Христина Олексюк деклямувала вірш „Світе тихий, краю милий" Т. Шевченка, а учениця Аріянна Лонкевич деклямувала вірш „Про Тараса Шевченка". Учні Микола Феліціяно і Дамян Заяць деклямували вірш „Слава Ковзареві". Хор „Золотий гомін" виконав дві пісні на слова Тараса Шевченка „Думи мої", муз. Е. Козака, і „Реве та стогне", муз. Б. Лятошинського.

Доповідь про „Тараса Шевченка" виголосив Борис Олексюк.

Учениця Валерія Холостенко деклямувала вірш Т. Шевченка „У неділеньку у святую".

Хор „Золотий гомін" виконав також пісні на слова Тараса Шевченка: „Чого мені тяжко", муз. М. Волошина, і „Учітеся, брати мої", аранж. Дмитра Котка.

Національним славнем закінчено цю успішно імпрезу.

Д-р Роман Барановський